

**Miskolc - Szirmai Református Általános Iskola,
Alapfokú Művészeti Iskola és Óvoda
OM 201802**

e-mail: refiskola.szirma@gmail.com

3521 Miskolc, Miskolci u. 38/a.

Telefon: 46/405-124; Fax: 46/525-232

Versenyző iskola neve:

Település:

Csapat neve:

Csapattagok nevei:

Természetismereti- és környezetvédelmi vetélkedő

„ A Földet nem apáinktól örököltük, hanem unokáinktól kaptuk kölcsön.”

/indián bölcsesség/

2016/2017.

6. osztály

II. forduló

(biológiai alapismeretek)

1.feladat

Nyelvi játékok!

10 pont

Olyan összetett szavakat gyűjtöttem, amelyeknek az első tagja valamilyen gerinces állat neve . A meghatározások segítségével találjátok ki a szavakat!

- 1.) ügetés (guggolva ugrálás)
- 2.) út (menekülési útvonal)
- 3.) bál (elsőévesek mulatsága)
- 4.) dal (költő vagy zeneszerző utolsó műve)
- 5.) szorító (szorongató helyzet)

- 6.) bőr (borzongás)
- 7.) kötő (csibész)
- 8.) láb (csokoládés süti)
- 9.) köhögés (gyerekbetegség)
- 10.)..... eszű (feledékeny)

2.feladat

Keressd a végét !

10 pont

Gerinces állatok nevét rejtettem el a feladatban. Keressétek meg a felsorolt nevek végét!

- 1.) barna ásó-, erdei-, gyepi-, kecske-, = ?
- 2.) barát-, barkós-, függő-, kék-, = ?
- 3.) csonkafülű-, hegyesorrú-, nagy patkóorrú-, = ?
- 4.) erdei-, güzü-, pirók-, törpe-, = ?
- 5.) füst-, molnár-, parti-, sarlós-, = ?
- 6.) alpesi-, pettyes-, tarajos-, = ?
- 7.) fali-, fürge-, homoki-, zöld-, = ?
- 8.) dévér-, jász-, karika-, = ?
- 9.) csalitjáró-, mezei-, pézsma-, = ?
- 10.)erdei-, haragos-, kockás-, réz-, vízi-, = ?

3.feladat

Nézzetek utána!

5 pont

Ki volt Széchenyi Zsigmond? Írjátok le néhány mondatban élete, munkássága fontos eseményeit!

Hasonlítsátok össze a hazai erdők közül a tölgy és a fenyőerdőt!

	Szemponatok	Tölgyes	Fenyves
Pl :	éves csapadékmennyiség	kevesebb	több
1.)	évi középhőmérséklet		
2.)	a talaj tápanyagtartalma		
3.)	a lombkorona záródása		
4.)	fénymennyiség az erdő alján		
5.)	az aljnövényzet gazdagsága		

Melyik növény alkotja a lombkoronaszintet, cserjeszintet, gyepszintet? Melyik állat melyik szintből szerzi a táplálékát? A képek segítenek! A számokat írjátok a megfelelő helyre!

Növények

Lombkoronaszint:

Cserjeszint:

Gyepszint:

Állatok

Lombkoronaszint:

Cserjeszint:

Gyepszint:

4.)

5.)

6.)

7.)

8.)

9.)

10.)

11.)

12.)

13.)

14.)

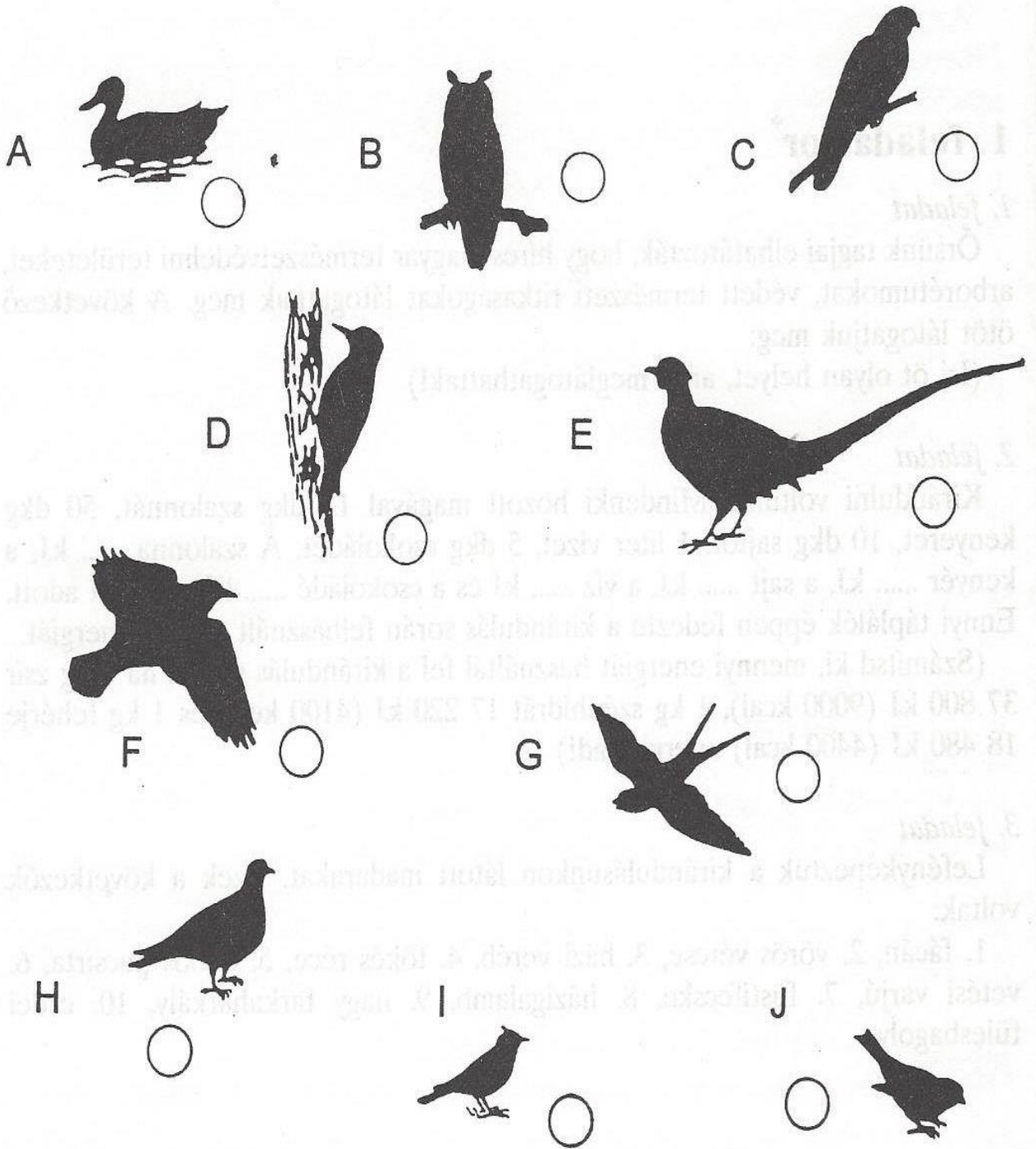
5.feladat

Rossz fényképek !

10 pont

A kiránduláson lefényképeztük a látott madarakat. Sajnos nem sikerültek a képek. Felismeritek a madarak árnyképeit? Válasszátok ki a felsorolt fajok közül a megfelelőket és számaikat írjátok a karikákba!

- 1.) búbos pacsirta
- 2.) vörös vércse
- 3.) vetési varjú
- 4.) meggyvágó
- 5.) füstti fecske
- 6.) nemes kócsag
- 7.) házi galamb
- 8.) nagy fakopáncs
- 9.) búbos banka
- 10.) erdei fülesbagoly
- 11.) túzok
- 12.) tőkés réce
- 13.) fácán
- 14.) házi veréb

Melyik madár és melyik fa lett 2017 győztese? Válasszátok ki az alábbiak közül!

Erdei fülesbagoly

Leggyakoribb hazai bagolyfajunk. Közepes méretű, tollfülei hosszúak. Magyarországon általánosan elterjedt, de a magasan fekvő, zárt erdőket kerüli. Legfontosabb táplálékát a kistrágcásalók, az egerek és pockok képezik, de nagyobb éjszakai rovarokat és madarakat is zsákmányol. Saját fészket nem épít, előszeretettel foglalja el költőhelyül a varjak, ragadozómadarak és fehér gólyák gallyfészkeit. Évente egyszer költ, viszonylag korán, már márciusban teljes a fészkealja, ami átlag 5-6 tojásból áll. A fiókák még jóval a röpképesség elérése előtt elhagyják a fészket és a közeli fák, bokrok ágai között elrejtőzve hívják az etető szülőket.

Házi veréb

Óvilági elterjedésű faj, de a betelepítéseknek köszönhetően világviszonylatban elterjedt. Kedveli az ember közelségét. Állománya Nyugat-Európa egyes területein akár felére is csökkent az elmúlt évtizedekben. Hazánkban még általánosan elterjedt. Változatos táplálkozású, a fiókák több állati eredetű élelmet, főleg rovarokat fogyasztanak, míg az öreg madaraknál a növényi táplálékok vannak túlsúlyban. Épületek zugaiban, fák odvaiban fehér gólyák fészkének alapi részében, sokszor csoportosan költ. Elfoglalja a mesterséges "B" típusú odúkat is. Évente két, de akár három fészkealjnyi fiókát is nevel. Fészke rokonaihoz hasonló, gömb alakú, melyet fűszálakból és szénából épít, melyet tollakkal bélel ki. Egy fészkealj 2-7 tojásból áll.

Tengelic

Egyik legszínesebb és leggyakoribb pintyfélének. Sík és dombvidéken egyaránt előfordul, a települési kertek, parkok, fasorok gyakori költőfaja. Vékony növényi szálakból álló, szőrrel és a nyárfa termésszőreivel bélelt fészket fák, magasabb bokrok lombkoronájának szélére építi. Évente két-három fészekaljat is nevel, alkalmanként 4-5 tojást rak. Szinte mindig csapatosan látni, a madáretetők gyakori vendége. Apró gyommagvakkal táplálkozik, de fiókái étrendjét bogarakkal és hernyókkal egészíti ki.

Az év madara 2017-ben:

Vadalma

A magyar erdők szürke eminenciása, sem alaki tulajdonságaival, sem ökológiai sajátosságaival nem hívja fel magára a figyelmet. A nemes almafajtákkal való kereszteződése miatt génállománya hígulóban, a faj eltűnőben van.

Virágos kőris

Ökológiai szempontból egyre nagyobb figyelmet kap (például a feketefenyő tömeges pusztulása miatt), e mellett kertészeti szerepe is jelentős. Sajnálatosan a gyomfa-szemléletünk továbbra is él, így nem becsüljük ezt a fafajt.

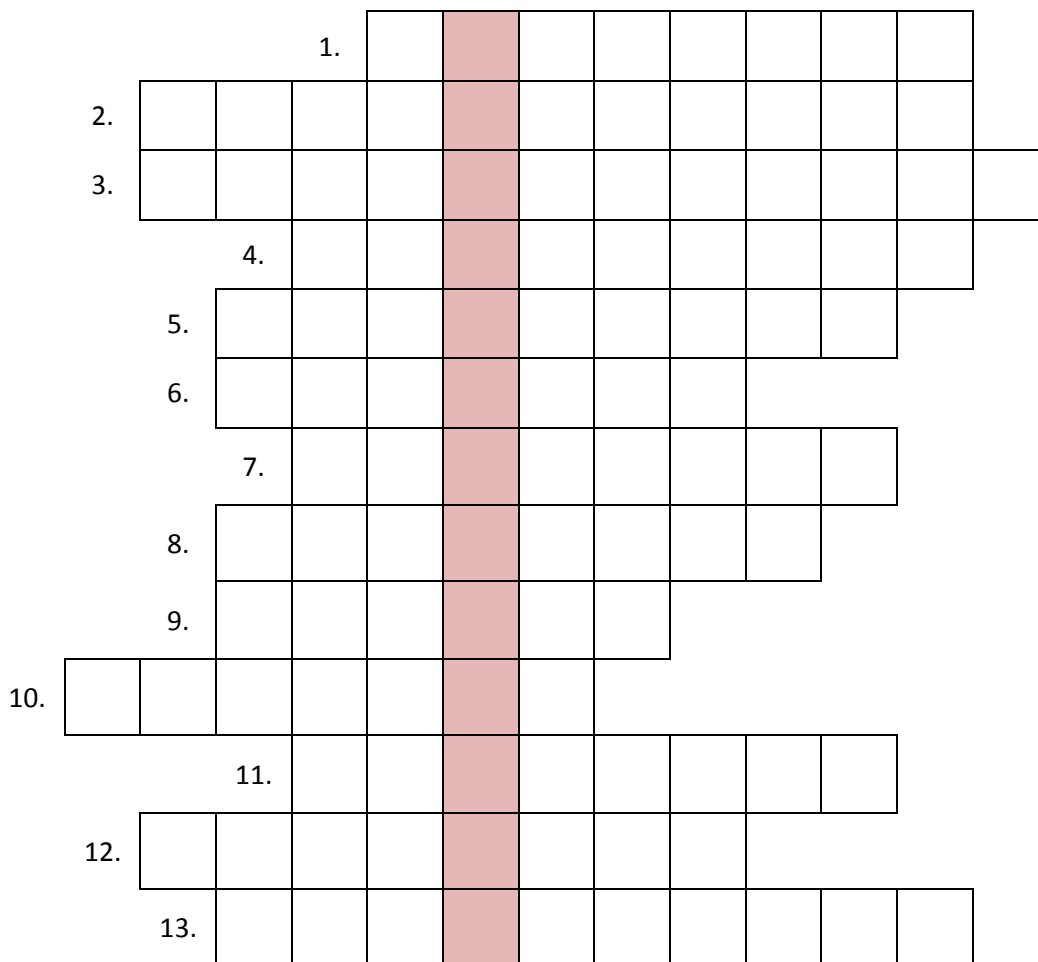
Fehér nyár

Az egyre jobban átalakuló, leromló alföldi termőhelyek olyan őshonos fafaja, amely az ártértől a homok-, lösz- és szikes területekig egyaránt megtalálható, impozáns termetével, magas életkorával a sík vidékek tájformáló eleme.

Az év fája 2017-ben

Kirándulások alkalmával gyakran találkozunk ezzel a verssel. Nektek eszetekbe jut néha elolvasni vagy elmondani? Netán megölelni egy fát? Tegyétek meg tiszta szívvel!

A függőleges oszlop megfejtése:

Ki írta?

Mikor? Mi volt az eredeti címe?

Mivel foglalkozott az alkotója? Mikor élt?

- 1.) Bársonyos bundájú, föld alatt élő rovarrevő emlős.
- 2.) A virág kevésbé színes takarólevele.
- 3.) A csigák belső szerveit magába foglaló testrész.

- 4.) Valódi gyökerük, száruk, levelük van, spórával szaporodnak.
- 5.) Az erdő mindenevő nagyvadja.
- 6.) Utódaikat elevenen hozzák a világra.
- 7.) Sáskák, szöcskék, tücskök fejlődése.
- 8.) A halak légzőszerve.
- 9.) Békaporonty.
- 10.) A tavasz „hírnöke”.
- 11.) Ilyen lába van a nagy fakopáncsnak.
- 12.) Az ilyen növény levelei nem egyszerre hullanak le.
- 13.) A halak áramlást érzékelő szerve.

8.feladat

„ A bölcsőtől a”

8 pont

„ Én vagyok bölcsőd fája, koporsód fedele” olvasható az előző feladat megoldásában. Helyezzétek a megfelelő sorrendbe a szótagokat, ha sikerül, fából készült használati tárgyak nevét kapjátok! Nevezétek meg a tárgyakat, s fűzzetek hozzájuk néhány szavas magyarázatot!

- 1.) GÓ-FA-SZÉK-RA
- 2.) KU-GE-TYA-RINC
- 3.) GOR-MÁN-LÓ
- 4.) PÁ-TU-NOS-LI DA-LÁ

Ismerjétek fel a leírás alapján a gyógynövényeket!

1. Legfontosabb hatóanyaga a természetes C- vitamin . Fokozza a szervezet védekezőképességét, ellenállását a fertőzésekkel, betegségekkel szemben. Gyógytea, gyümölcsbor, szörp, vagy lekvár készítésére használjuk. Nem szabad forró vízben áztatni, mert a C-vitamin már 50 °C fok körül megsemmisül.

.....

2. A leveléből készült tea feloldja az anyagcseréből származó salakanyagokat, eltávolítja a szervezetből a mérgeket, ugyanakkor a vesét is fokozottabb vízkiválasztásra serkenti. Tisztítja a teljes emésztőcsatornát és a vizeletkiválasztó rendszert, s fokozza a szervezet védekező képességét.

.....

3. A keserűanyagai serkentik az emésztést, így kiváló étvágygerjesztő és emésztést javító gyógynövényünk, melynek gyulladáscsökkentő hatása is van. Kutatások bizonyították, hogy hatóanyagai epe- és májbántalmak esetén jótékony hatással vannak a szervezetre. Teáját régóta fogyasztják vizelethajtóként és vértisztítóként, mivel fokozzák a máj és a vesék aktivitását. Reumás panaszok, fájó ízületek esetén ajánlott a teájával történő borogatás.

.....

4. Levelének a néphagyomány és a természetgyógyászat számtalan jótékony hatást tulajdonít: vértisztítóként, gyomorerősítőként, emésztést segítőként (összehúzó hatása miatt enyhe hasmenésnél) valamint féreghajtóként tartják számon, emellett bőrproblémák, kiütések, ekcéma, ellen is javasolják. A levél főzetét hajhullás ellen illetve hajszínezésre is használják.

.....

5. Egyik legismertebb gyógynövényünk. Gyógyhatása sokrétű, amelyet külső és belső alkalmazása révén lehet kihasználni. A benne előforduló illóolajok főleg gyulladáscsökkentő hatásúak. A gőzölés enyhíti a köhögést és a vírusos, illetve bakteriális légúti fertőzések tüneteit, és e megbetegedések esetén jól érvényesülhet a drog immunrendszeri működést serkentő hatása is. A tápcsatorna gyulladással járó megbetegedései esetén is alkalmazzák. Gargarizálással vagy szájbölgéssel megszüntethető a fogíny, a száj és a torok gyulladásai. Tea formájában rendszeres fogyasztása enyhíti a gyomorpanaszokat, rosszullétet, a hányingert és a bélgyulladás tüneteit. Külsőleg bőrbetegségeket, pattanást, tályogot, nehezen gyógyuló sebeket kezelnek vele.

.....

Összes pontszám:

100 pont

Beküldési határidő:

2017. február 13.

Forrás: Természetismeret tankönyvek 5-6. osztály

500 kérdés és válasz a biológia köréből Szalay Könyvkiadó

Magyar Néprajzi Lexikon

Internet

A harmadik forduló feladatait 2017. február 13-tól tölthetitek le honlapunkról.

Ha kérdésetek van az 5-6. osztályos versennyel kapcsolatban, az alábbi e-mail címen elérhető vagyok.

kulinori56@gmail.com